No. 178.

GEWOON TE ZEGELEN

1½ C.

BREDASCHE Staat-, Letterkundig- en Nieuws- COURANT. Wetenschappelijk Blad.

Vrijdag 28 Julij.

AFKONDIGING.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Stad *BREDA*, ontvangen hebbende eene missive van den Heere Controleur der Directe Belastingen, alhier van den 25. Julij 1837, N°. 295;

Gezien de wet van den 29. Maart 1833 (Staatsblad n°. 4), houdende belasting op het Personeel,

Maken bij deze aan alle Ingezetenen dezer stad bekend, dat het primitief Kohier Lett. A van de Belasting op het Personeel voor dezen loopenden jare, over de wijken A en B, op den 14. Julij jl. door Z. E. den Heere Gouverneur dezer provincie is executoir verklaard, en ter invordering aan den Ontvanger overgegeven; zullende dus een iegelijk na bekomen kennisgeving van zijn aanslag, verpligt zijn, dien, invoege als daarbij, in overeenkomst met Art. 44, der wet zal zijn opgegeven, te voldoen, op poene van parate executie, terwijl dezoodanigen die hun aanslag-biljet niet hebben ontvangen, zich van een dubbel van hetzelve kosteloos ten kantore des Ontvangers zullen kunnen voorzien, en zij, die zouden vermeenen, dat de aanslag niet overeenkomstig is, met hunne opgave of met de plaats gehad hebbende taxatie, opneming en telling, zich deswege zullen kunnen beklagen binnen den tijd van ééne maand, na dagteekening van hun aanslag-biljet.

En opdat niemand hieromtrent onwetendheid voorwende, zal deze op de gebruikelijke wijze worden afgekondigd en aangeplakt.

BREDA, den 26. Julij 1837.

DE ROY, vt.

Ter ordonnantie van dezelven,

De Secretaris der Stad,

H. W. SCHAUIKES.

FRANKRIJK.

PARIJS, DEN 25sten JULIJ.

De *Moniteur* houdt heden de ordonnantien van een aantal benoemingen en verplaatsingen van prefecten in de departementen. Men merkt onder dezelve een deel op die de beginselen der doctrinairen zijn toegedaan.

— Het *Charte* houdt een berigt, dat het gouvernement tot heden volstrekt geen tijding bekomen had van den dood van *Abd-el-Kader*; voorts dat er evenmin op het ministerie van buitenlandsche zaken eenige tijding ontvangen was betreffende den dood van de koningin van Napels, het eerst door een duitsch blad aangekondigd.

— De aanhangers van het vorig stamhuis zien zich tegenwoordig aan eene vrij sterke vervolging blootgesteld. De generaal *Donnadieu* is gisteren door het hof van assises voor zijn werk: *de la vieille Europe, des peuples et des rois de notre époque* tot 2 jaren gevangenis en 5000 fr. boete veroordeeld. Gisteren is ook de heer *Genoude* voor den regter van instructie verschenen en drie en een half uur in verhoor geweest. Volgens de *Gazette de France*, is hij aangeklaagd van, in gemeenschap met de heeren *Berryer* en *Walsh*, de hertogin *van Berry* met haren zoon in Frankrijk te hebben willen terugvoeren, den burger-oorlog ontsteken en het bestaand gouvernement omverwerpen. Moeijelijk kan men zich begrijpen, hoe een dergelijk ontwerp thans met ernst door gezegde personen zou zijn opgevat, te meer, wanneer men zich, ten aanzien van den heer *Berryer* herinnert, dat deze al wat in zijn vermogen was gedaan heeft, om de hertogin *van Berry* bij haren vorigen togt naar de Vendee, van dit voornemen af te brengen. De geheele beschuldiging wordt gezegd in den brief van dankzegging te zijn gelegen, welken de heer *Genoude* den heer *Walsh* voor de hertogin medegaf. De heer *Berryer* had slechts op den omslag van een paar brieven, waarin de Vorstin om ondersteuning gevraagd wordt, het adres geschreven. Terstond na zijn pleidooi in het proces van den generaal *Donnadieu*, waarin hij voor de *Quotidienne* pleitte, die vrijgesproken werd, begaf de heer *Berryer* zich op zijne beurt naar [illegible].

— Sommige bladen melden dat de abt *Lamennais* voornemens is naar Rome te gaan en zich er in een nabijzijnd klooster te begeven. Van elders wordt verzekerd dat hij aan niets minder denkt, maar veelmeer met ernst op de uitgave van een nieuw blad bedacht is.

— Het gerucht heeft in Zwitserland geloopen, dat het fransch gouvernement van het voorzittend kanton de uitlevering van den Prins *Louis Bonaparte* zal vorderen, zoodra hij zich op Zwitsersch grondgebied vertoonde.

— Over de Spaansche zaken zijn heden de vier volgende depeches bekend gemaakt:

» Marseille, 24 Julij,

» De consul van Valencia schrijft, onder dagteekening van den 16den:

» Het gevecht is zeer hevig geweest; de bijzonderheden dragen nog geen officieel karakter, maar de tijdingen zijn gunstig.

» Handelsbrieven spreken van een verlies van 2 à 3000 karlisten.

» Eene proclamatie van de autoriteiten te Valencia zegt dat twee kompagnien van Alava tot de constitutionelen zijn overgegaan."

» Bayonne, 23 Julij.

» Volgens een officieel rapport, den 20sten te Saragossa bekend gemaakt, heeft *Oraa* de karlisten, den 17den, te Ampias aangevallen en hun Chiva ontnomen. De gouverneur van Teruel meldt de aankomst van 300 gekwetsten en zegt dat het gevecht tot in den nacht duurde en den 18den werd voortgezet. — Denzelfden dag heeft *Jaureguy* een bataillon karlisten bij Rumain aangevallen en een honderdtal manschappen van hetzelve gedood. De karlisten van Navarre zijn in de valei van Ulzama teruggekeerd."

» Bayonne, 24 Julij.

» Den 20sten zijn negen bataillons karlisten en vijf eskadrons, onder de bevelen van *Zariateguy* en *Elio* den Ebro overgetrokken tusschen Haro en Miranda. Eene proclamatie den 19den uitgevaardigd, zegt dat deze beweging ten oogmerk heeft om den marsch van don *Carlos* op Madrid te ondersteunen."

» Bordeaux, 24 Julij.

» Een rapport van *Oraa* van den 16den des morgens, begroot het verlies van den vijand, in het gevecht van den 15den, op meer dan 1000 man, waarvan 400 gevangenen, een groot getal deserteurs, 45 wagens, veel wapenen en kleedingstukken. Van de rigting die de pretendent neemt, zegt men niets stelligs."

De eerste en vierde dezer depeches betreffen nog het gevecht op den 15den in de nabijheid van Valencia geleverd. Uit deze stad vindt men thans in het dagblad *el Vapor* van Barcelona, onder dagteekening van den 15den en 16den, de bijzonderheden over het gezegd gevecht vermeld. Hoe partijdig het berigt overigens mag zijn, blijkt het althans dat de strijd, zeer hevig en verbitterd is geweest. Des morgens vroeg trok *Oraa* uit Quarte op om de achterhoede der karlisten aan te vallen, die volgens de bekomen berigten op Chiva door de Cabrillas trokken. Ten acht ure nam het gevecht in die rigting nabij den Guadalquivier een aanvang en duurde tot vijf ure des namiddags voort, toen het geweervuur sich meer verwijderde. Na uit de stelling aan de rivier verdreven te zijn, hadden, volgens deze berigten, de karlisten zich te Chiva verschanst, welke plaats verscheidene malen met de bajonet genomen en hernomen werd. Eindelijk waren de karlisten naar de sterke defilés van las Cabrillas afgetrokken. Den geheelen dag waren er gekwetsten te Valencia binnengebragt. Het getal der gevangenen wordt op 5 of 600 opgegeven, terwijl, altijd volgens de opgaven van den constitutionelen kant, 2 à 3 kompagnien van Alava tot de christinos zouden zijn overgegaan.

Volgens een nader berigt uit Valencia in den *Garardia Nacional* voorkomende, zouden 400 gevangenen, die tot de bende van *Cabrera* hadden behoord, door de christinos *gefusilleerd zijn geworden!* De engelsche oorlogschepen hadden de kavallerie van Borso aanboord genomen en te Pinaros ontscheept. In geval de karlisten de overhand hadden gehad, wordt er gezegd, zouden de Engelsche oorlogschepen eenige honderd man troepen en een deel geschut ontscheept hebben.

Omtrent de plaats waar don *Carlos* zich thans bevindt, weet men niets zekers. Volgens *el Vapor*, zou hij in de rigting van Mates zijn getrokken; luidens een ander berigt moest hij den 18den de rivier Moya overtrekken en te Cardanete, op den weg van Cuença binnentrekken. Volgens de tweede der bovenstaande depeches, zou er den 17den en 18den een gevecht zijn voorgevallen; de nieuwe bijzonderheden daarvan ontbreken nog geheel.

De derde depeche behelst het belangrijk berigt van den overtogt eener aanzienlijke magt karlisten over den Opper-Ebro en wel om de bewegingen van don *Carlos* te ondersteunen, waaruit men dus zou moeten opmaken, dat zijn voornemen met der daad was om op Madrid af te gaan.

Uit Cuença schrijft men van den 18den, dat aldaar toebereidselen tot verdediging werden gemaakt; de provinciale junta had eene contributie van 20,000 harde piasters bevolen. Omstreeks 2000 insurgenten zwierven reeds in dien omtrek rond.

— Uit Bayonne wordt van den 21sten geschreven, dat de karlisten van Navarre den aangevangen togt, gisteren vermeld, gestaakt hadden. Men sprak nu van het voornemen van *Uranga*, om de linie van Pampeluna, aan de fransche grenzen aan te vallen.

— Uit Saragossa meldt men van den 18den, dat de rondzwervende karlistische benden zich den 15den onder *Quilez* te Hyar vereenigd hadden, om de sterkte aldaar aan te vallen en andere kleine plaatsen te nemen.

— Te Barcelona is den 16den de nieuwe constitutie bezworen; de geheele nationale garde is daarbij onder de wapenen geweest.

— Te Madrid zijn den 17den twee officiers als courriers uit het leger gekomen. De verontrustendste geruchten hadden zich sedert door de stad verspreid.

— Ter beurze sprak men veel over de telegraphische berigten; ofschoon zij nader het voordeel als aan *Oraa's* zijde voorstellen, geloofde men echter dat dit niet zoo belangrijk was; de Ardoins waren dan ook flaauw; evenzeer de overige fondsen. Men verbreidde het gerucht, dat de *Moniteur* eerstdaags de ordonnancie van ontbinding der kamer van afgevaardigden zoude houden. De notering was heden (25 *Julij*): 5 pCt. 109,90; 3 pCt. 79,55; Nap. renten 96,90; Spanje Ardoin 22; Pass. 5¼; Difered o. 6⅞; Rom. L. 101⅝.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 24sten Julij.

Te Bonn zijn uit Hanover aangekomen, om bij den aldaar studerenden erfgroothertog van Mecklenburg-Strelitz een bezoek af te leggen, de hertogin van Mecklenburg-Strelitz met hare dochters en den prins *George*, benevens de hertogin van *Cambridge* met haren zoon *George* en hare dochters *Augusta* en *Maria*. Deze hooge personaadjen zullen eene week te Bonn vertoeven.

— Uit Weenen wordt van den 17den dezer berigt: »Z. M. de keizer heeft aan Z. M. den koning der Nederlanden en den keurprins mederegent van Hessen, het grootkruis der koninklijke hongaarsche St. Stephanus-orde, door de bij Hoogstdezelven geaccrediteerde gezanten doen overhandigen. — Men verzekert dat de aartshertog *Johann*, op zijne terugreis van Odessa, waarheen hij zich weldra begeven zal, met alleen Konstantinopel en Athene, maar ook Napels, Parijs en Londen, bezoeken zal. — Uit berigten die men hier uit Genua heeft, blijkt dat de oneenigheid tusschen de regering van Turin en Madrid ontstaan, steeds grooter wordt en van nog ernstiger aard schijnt te zullen worden. Men weet dat het ministerie van koningin *Christina* het *exequatur* aan den sardinischen Consul heeft ontnomen, waarna zijne regering, zich beleedigd achtende, aan het madridsche bestuur den termijn van den 1sten Julij jl. gesteld heeft om tot het al of niet teruggeven van het *exequatur* aan haren handels-agent te besluiten. Men heeft te Madrid dezen termijn laten verloopen, zonder iets aan de zaak te doen, zoodat thans van de zijde van het Sardinische hof, als maatregel van wedervergelding, aan den Spaanschen konsul te Genua eveneens het *exequatur* is ontnomen, en bevel gegeven om de Spaansche schepen niet meer in de haven van Genua toe te laten. De engelsche gezant heeft des te meer in deze zaak voor het Spaansche bestuur partij getrokken, daar het bekend is, dat aan don *Carlos* door Genuesche vaartuigen mondbehoeften en krijgsvoorraad wordt toegevoerd, en heeft, in naam van zijn kabinet, de bedreiging gedaan, dat zoo deze laatsten door de engelsche schepen op heeter daad betrapt werden, dezelve zonder genade in den grond geboord zullen worden."

— In regtstreeksche brieven uit Palermo van den 9den dezer, worden de treurige berigten die men uit Napels omtrent den toestand dier stad ontvangen heeft, bevestigd. Er stierven dagelijks tusschen de acht en negen honderd menschen; terwijl het aan lieden ontbrak om de lijken naar de begraafplaats buiten de stad te brengen. Er is volslagen gebrek aan alles; het gepeupel plundert de magazijnen leeg, en gaat voort met het bedrijven van allerlei andere ongeregeldheden.

Te Napels was de gezondheidstoestand, volgens een berigt van daar van den 11den, nog niet veel verbeterd; er stierven daar nog dagelijks tusschen 3 en 400 menschen. Onderscheidene kleine plaatsen van het Koningrijk Napels zijn, zoo door de sterfte als door het verlaten der bewoners uit vrees voor de cholera, ontvolkt; men ziet de verdwijning der noodlottige ziekte aldaar niet vóór het koudere jaargetijde te gemoet.

— De pest heeft op Poros nagenoeg opgehouden; gedurende den 18. en 19. der vorige maand, hadden er zich geene nieuwe sterf- of ziekte-gevallen opgedaan; in de berigten van daar wordt de ijver zoo der griekscke als duitsche geneesheeren, waarvan er in de laatste dagen weder zes naar Poros waren vertrokken om de heerschende kwaal te onderzoeken en te behandelen, hoogelijk geroemd.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 27sten Julij.

Uit 's Gravenhage meldt men dat Z. K. H. de Prins *van Oranje* met Hoogstdeszelfs gemalin, den Erfprins en Prinses *Sophie*, heden weder uit de residentie naar Tilburg zouden vertrekken. — De partij, Dingsdag avond bij HH. KK. HH. Prins en Prinses *Frederik* gegeven, is allerluisterrijkst geweest; daarbij waren onder anderen de Koning van Wurtemberg met zijne dochters, HH. KK. HH. Prins en Prinses *Albert* van Pruissen en de verdere leden van het koninklijk gezin tegenwoordig.

— De 2de luitenant *T. J. Noorman*, benoemd bij het leger in Oost-Indie, is weder in zijnen rang en ancienneteit bij het leger hier te lande geplaatst.

— De commissarissen van de Hollandsche ijzeren spoorweg-maatschappij hebben van Zijne Majesteit de vergunning erlangd tot het aanleggen van een spoorweg van Amsterdam naar Haarlem, op dezelfde voorwaarden als waarop bij vroegere koninklijke besluiten de uitvoering van dat werk was opgedragen aan de heeren *L. J. J. Serrurier*, *H. le Chevalier* en *W. C. Brade*; onder bepaling dat genoemde heeren als eerste concessionarissen, persoonlijk aansprakelijk zullen zijn voor het geheel, tot dat de maatschappij wettelijk zal zijn tot stand gebragt.

— Uit Arnhem schrijft men van eergisteren het volgende: » Den 11den Augustus aanstaande zullen te Utrecht worden aanbesteed rijs- en aardewerken langs den regter Rijnoever, van Arnhem tot Klingelbeek, en tusschen het Driclsche veer en den Duinoog. Deze werken kunnen gehouden worden in verband te staan met het plan van eenen ijzeren spoorweg tusschen Amsterdam en Arnhem, van welk plan men dus met grond schijnt te mogen hopen eerlang iets meer bepaalds te zullen vernemen."

— Uit 's Hage wordt geschreven, dat de herhaalde overstroomingen die de Haarlemmermeer in den laatsten tijd heeft te weeg gebragt, het hoog bestuur in ernst bedacht doen zijn op het onderzoek van de gevorderde middelen om, zoo mogelijk, ook die uitgebreide watervlakte droog te maken.

— Z. M. heeft dezer dagen verbeterde verordeningen vastgesteld, betreffende de kleeding- en liggingstukken welke voortaan van 's lands wege aan de gevangenen zullen moeten worden toegestaan, en de bepalingen gewijzigd welke tot dus verre bestonden omtrent de kleeding, ligging en wapenen der portiers en bewaarders in de gevangenissen; deze zullen, dien ten gevolge, op de wijze der militairen, eene uniforme kleeding hebben, eenen driekanten militairen hoed met garen of zijden lis, distinctive teekens op den regter mouw hunner rokken en jassen, en voorzien worden van een geweer met bajonet en infanterie-sabel.

— Door Z. M. is aan de roomsch katholijke bewoners van Soestbergen, provincie Utrecht, vergunning verleend tot het oprigten van eene roomsch katholijke kerkelijke gemeente en het stichten van eene kerk en pastorij aldaar. — Tevens heeft Z. M. magtiging verleend aan de Israëlitische Ring-Synagoge te Tiel tot den opbouw aldaar van eene nieuwe synagoge.

— De maatschappij *Tot Nut van 't Algemeen*, zal, naar men verneemt, op Dingsdag den 8sten Augustus aanstaande, hare 53ste jaarlijksche Algemeene Vergadering houden. De plegtige opening dier vergadering zal geschieden door den Wel-Eerw. Heer *D. H. Wildschut*, in de hoofdbestuurder der maatschappij, met de voordragt van een dichtstuk, voor deze gelegenheid vervaardigd door den voorzitter van dit jaar, den heer *W. H. Warnsink Berns*, voorafgegaan, afgewisseld en besloten door vocale en instrumentale muzijk.

— Te Midwolda, in het Oldambt, is den 17den dezer des morgens de bliksem in eene boerderij geslagen, toebehoorende aan de wed. *T. M. Tonkes* en bewoond door den landbouwer *G. E. Dijksterhuis*; de brand daaruit ontstaan, ofschoon snel de overhand nemende, werd door het spoedig en wel aanwenden van drie brandspuiten en de hulpvaardigheid der ingezeten alras gebluscht. De bliksem was blijkbaar bij een paardje dat op een ijzeren steng stond, boven in de schuur geslagen, zoodat wanneer zich op het huis een afleider had bevonden de boerderij voor dit onheil zou bevrijd zijn gebleven.

— Gedurende de zes eerste maanden van dit jaar zijn 5215 schepen de Sund gepasseerd, zijnde 533 meer dan in het eerste half jaar van 1836. De grootste toename heeft plaats bij de schepen onder Noorweegsche, Deensche, Zweedsche, Nederlandsche en Hanoversche vlag bestaan, terwijl de grootste afneming bij die onder Noord-Amerikaansche vlag is waargenomen.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (26 *Julij*) waren genoteerd: Werkel. Schuld 2½ pCt. 52 $\frac{11}{16}$, $\frac{11}{16}$, ¾; dito 5 pCt. 100¼, $\frac{3}{16}$, ¼, ⅛; Kansb. *f* 23; Amort.-Synd. 4½ pCt. 93¼; dito 3½ pCt. 76¾, ⅞, 77; Aand. Haarl. Spoorw. 122; Ardoins 85 £ 19¾, 20, 19¾; Holl. 7½; Pass. 5¼; Met. 5 pCt. 106⅜; Columb. 20⅜; Peruan. 14⅜ A.; Eng. Gr. 20⅝.

Breda, bij BROESE EN COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.